

Det isolerade benet

Med Andjeas Ejiksson, Iris Smeds, Marion Scemama & David Wojnarowicz

23.11 2023 – 24.02 2024

ÖPPETTIDER

ons 13–17 tor 13–20

fre 13–17 lör 12–16

Människans skelett utgör en sammanhängande helhet där varje ben tar spjörn mot ett annat. Men fantasin om naturlig enhet störs av ett ben i kroppen som är isolerat från de andra. Det sitter i halsen, strax under tungan. Långt från andra ben är det inbäddat i mjukvävnad och fungerar som stöd för tungans rörelser och för struphuvudet. Det har en avgörande betydelse för vilka ljud människor kan forma i munhålan, för talet och språkets uttryck.

Med installation, film och teatrala interventioner berör utställningen *Det isolerade benet* ett kollektivt sanningsbegrepp som sätts ur spel. I uppluckringen av offentligt och privat, genom familjen och rättssamhällets skådespel, förhandlas föreställningar om gemensam verklighet kontra vittnesmål och en vacklande känsla av att inte bli trodd.

I tre scener talar tre röster i olika riktningar: Till ett folk. Till ett hus. Till sitt försvar.

Utställningen består av tre verk: De två nyproducerade installationerna *OORDNING-OORDNING-OORDNING-OORDNING* av Andjeas Ejiksson och *Det tusenåriga riket* av Iris Smeds tillsammans med filmen *Inside This Little House* av Marion Scemama & David Wojnarowicz från 1989. Under utställningsperioden kommer också koreografiska scener, en familjedomstol och performancekvällar att äga rum.

Det isolerade benet ingår i ett större samarbete mellan konstnärerna Andjeas Ejiksson och Iris Smeds och Mints curator Emily Fahlén. Med utgångspunkt i staten, kroppen och deras olika iscensättningar – på jakt efter den alienerade känsla som väcks med förlusten av kontroll – söker projektet hitta teaterns språk i utställningsrummet, liksom konstens potential som teater. Enskilda konstverk och deras frågor expanderar in i situationer där inbjudna poeter, konstnärer och musiker tar plats. Dess första avsnitt ägde rum tidigare i år i form av en performancekväll på Mint med titeln "Familjen är det första skådespelet" där Merima Dizdarević & Ivana Đida, Jörgen Gassilewski, Iris Smeds och Isak Sundström med L.M Klan medverkade.

Iris Smeds

Det Tusenåriga riket (Scen 5 och 7), 2023

Video, skulptur, text, tapet och digital utskrift

Scenen är en food court, ett både privat och offentligt torg där familjen samlas runt borden. Rummet bildar ett offentlighetens tromp l'oeil och man kan fråga sig vilken berättelse vi hamnat i. På väggen hägrar Per Albin Hansson som gobeläng, här som den ockulta socialdemokratins fruktbarhetsgud. Han som under en remissdebatt 1928 införlivade "folkhemmet" som begrepp i socialdemokratins språk. Han som menade att Sverige skulle bli ett hem för hela folket, i samförstånd och i jämlikhet.

Vi har hamnat på en övergiven plats. Lerhusen som står utplacerade här och där är som folkhemmets *spirit vessels*. På monitorn uppförs monologen *Det tusenåriga riket / Scen 5* där konstnären redogör för nåden och utopin som skaver mot friheten och ödet:

När jag var liten hade min mamma glömt köpa remsa och försökte övertala busschauffören att låta oss åka med och han sa tänk om alla skulle göra det

Vad skulle hända om alla gjorde så

Förlitat sig på att någon skulle täcka upp för deras Tillkortakommanden
Som man gör i en familj

Vilken orättvis och vacker plats

Iris Smeds har sedan 2020 arbetat med filmprojektet *The Little House in the Food Court* vars ramberättelse består av en queer teatergrupp som i en odefinierad framtid bosätter sig i en gallerias food court och sätter upp Laura Ingalls bokserie *The Little House on The Prairie* som pjäs. Teatergruppen skapar där scener som konfronterar och omförhandlar olika roller och maktstrukturer inom en familj, där begreppet familj också fungerar som en allegori för staten. Rose Wilder, som var Laura Ingalls dotter och en framträdande person inom den amerikanska libertarianismen under dess etableringsfas, hjälpte till att redigera böckerna vilket gjorde att de också fungerade som ett politiskt inlägg mot ökat statligt inflytande.

Smeds projekt undersöker dagens antistatliga strömningar där den kollektiva sanningen inte längre är säker och där längtan efter att bygga sitt eget lilla mentala och fysiska hus och starta sin egen privata familj tycks starkare än någonsin. Med den ramen blir familjen ett politiskt slagfält för såväl de konservativa som de progressiva. På Mint, i ABF-husets källare, tvinnas den privata tillvaron samman med folkhemmets idé om samhället som en stor familj. De viljestarka orden ekar i ett tomrum.

Producent: Elisabeth Marjanovic Cronvall, MDEMC. Foto: Milja Rossi,
Ljud: Thomas Jansson. Tack till Signe Bjelkenäs och Vladyslav Kamensky.

Iris Smeds (f. 1984) arbete kretsar kring individens säljbarhet och undersöker vår existens och vårt samhälle ur ett poetiskt och performativt perspektiv. Hon har en bakgrund inom teatern och hennes projekt suddar ofta ut gränserna mellan installation, performance och rörlig bild, med ett teatraliskt och surrealistiskt bildspråk. Sedan 2013 driver hon också en-kvinno-punkbandet Vaska Fimpen.

David Wojnarowicz och Marion Schemama
Inside This Little House, 1989
8mm video

“Sometimes the interior of this house is the universe”

Ett kartonghus står på gräset och det ryker genom fönstren. David Wojnarowicz talar över scenen om de människor som bor i huset och vad som händer innanför dess väggar. Filmen, som är tre och en halv minuter lång, är emblematiske för Wojnarowicz röst i världen. Genom improviserat tal rör sig utsagan mot en universell giltighet. Här koncentreras ett poetiskt och gripande ögonblick.

Wojnarowicz gjorde filmen i samarbete med Marion Scemama under en sommarvistelse 1989 i ett hus i delstaten New York. Hon beskriver det som en improviserad lek med en 8mm videokamera, med inbyggda effekter som stopmotion och stroboskop. Videokameran blev ett terapeutiskt verktyg som hjälpte dem att utmana sina rädslor och känslor av maktlöshet:

Varje händelse, stämning eller känsla var en förevändning att skapa ett verk. Jag trodde verkligen, vilket ju var dumt, att om jag kunde få David att arbeta och skapa, skulle det hindra hans död. Som om skapandet kunde mota bort döden.

Kameran gick från hand till hand. De filmade varandra och provade hela tiden nya former, nya stämningar och känslor:

Vi var båda två rätt dåliga på att hantera de stämningar och känslor vi hade gentemot varandra. Det fanns tillfällen i vår relation som innebar stora spänningar, men samtidigt, så fort vi möttes i arbetet, fanns starka ögonblick som var extremt upprymda och spännande.

David Wojnarowicz (f. 1954 New Jersey, d. 1992 New York) var en konstnär, författare, filmskapare och aids-aktivist som var framträdande inom New Yorks konstscen under 1980-talet. Marion Scemama (f. 1950, Casablanca) är en fotograf och filmskapare baserad i Paris. Wojnarowicz och Scemama träffades i New York 1983. Ur detta möte föddes en speciell vänskap, som präglades av ömsesidigt stöd och många samarbeten.

Andjeas Ejiksson
OORDNING-ORDNING-OORDNING-ORDNING, 2023
Video, ljud, betongplattor och bilsäten

I verket *OORDNING-ORDNING-OORDNING-ORDNING*, som Andjeas Ejiksson gjort i samarbete med koreografen Sebastian Lingserius, söker sex personer en kroppslig, koreografisk iscensättning av det språk som poliser använder när de rapporterar om händelser och ingripanden. Verket bygger på genomgångar av ett par tusen rapporter som alla är hämtade från Norrmalms polisdistrikt i Stockholm och som beskriver någon form av omhändertagande. Det handlar om alla möjliga slags situationer, alltifrån fylla, droger, krogslagsmål till trafikförseelser, våld i hemmet, stölder, till eskalerande konfrontationer som inte verkar ha någon uppenbar orsak utöver själva ingripandet. Många gånger är det situationer som de flesta människor kan känna igen sig i, även om det är tydligt att vissa grupper är mer misstänkliggjorda än andra. Här finns alltid en anmälan som kortfattat uppger skäl till ingripandet liksom en sammanfattning av hur det gått till. Ibland finns även häktesprotokoll, förhör, medicinska rapporter, motanmälningar och mer ingående händelserapporter som skrivits av de inblandade poliserna i samband med en intern granskning av fallet.

Verket består av en installation i flera delar som på olika sätt bearbetar informella språkliga konventioner i de avsnitt där poliser beskriver händelser och rörelser ur sina egna perspektiv. De sex personerna som medverkar i scenerna visar och korrigerar varandra, inför kameran och de som ser på. Termer placeras i olika situationer, sammanhang och tolkningar. Så framträder en klyfta mellan kropp och rörelse å ena sidan, och textens och talets begränsande å den andra. I friktionen mellan dans och våld, oordning och ordning, synas och omprövas hur våldsmonopolets språkbruk präglar uppfattningen av kroppar, rörelser och händelser – i förlängningen relationen mellan makt och perception, stat och individ.

Manus och regi: Andjeas Ejiksson. Koreografi: Sebastian Lingserius.
Producent: Fredrik Egerstrand. Dansare: Majula Drammeh, Noah Hellwig, Robin Ivarsson, Siriol Joyner, Kim Källman, Benno Voorham. Voiceover: Kerstin Wixe.
A-foto: Fabian Engström. B-foto: Carl Bengtsson. Kostym: Ellen Utterström.
Klippning: Fredrik Egerstrand. Ljudbearbetning: Hans Olsson

Andjeas Ejiksson (f. 1978) är konstnär och författare verksam i Stockholm. Hans konstnärliga praktik utforskar hur ideologier och kulturella föreställningar etableras genom politiska skiften och översättningsprocesser. Ejiksson arbetar i redaktionella och textuella format samt med performance och rörlig bild. Han har varit redaktör för flera tidskrifter liksom forskare vid HDK-Valand i Göteborg, Kungliga Konsthögskolan i Stockholm och Jan van Eyck Akademie i Maastricht.

KONTAKT
info@m-i-n-t.se
www.m-i-n-t.se
Instagram @mint.abf

Tack till ABF Stockholm

Mint stöds av Stockholm stad och Kulturrådet

TEAM
Emily Fahlén, konstnärlig ledare
Alice Söderqvist, producent
Thomas Bush, grafisk form
Theodor Ander, utställningstekniker
Ksenia Pedan, utställningstekniker
Danae Valenza, utställningstekniker
Ines Bartl, ljusdesign
Anais Constantino Figueroa, praktikant
Sona Stepanyan, residenskoordinator
Ida Edin, utställningsvärd
Charlotte Keegan, utställningsvärd